

Toestemming of informatieplicht

Informatie voor scholen en schoolbesturen

Inleiding

Samen zijn we verantwoordelijk voor de zorgvuldige verwerking van persoonsgegevens. Zowel voor school als voor Stromenland is het belangrijk dat we zorgvuldig omgaan met deze gegevens en dat we op de juiste wijze ouders betrekken of informeren. Dit document geeft aan hoe Stromenland omgaat met toestemming en de informatieplicht. Een samenspel van school en het samenwerkingsverband. Daarbij gaan we uit van de meest gangbare situaties. In bijzondere gevallen kijken we altijd naar de best passende oplossing.

Als we in het document spreken over ouders, dan bedoelen we altijd de wettelijk vertegenwoordiger(s).

Bij de start op school

- Bijzondere persoonsgegevens (gezondheidsgegevens) die voor de ondersteuning voor de eigen leerling nodig zijn, mogen door de school verwerkt worden. Bij aangemelde leerlingen geldt een onderzoeksplicht, waarbij ook geldt dat de daarvoor benodigde bijzondere persoonsgegevens verwerkt mogen worden.
- Ouders¹ moeten hierover geïnformeerd worden: welke gegevens worden met welk doel verwerkt. Een hulpverlener/professionele derde mag bijzondere persoonsgegevens alleen aan de school verstrekken met expliciete toestemming van de ouders van de leerling. Die toestemming kunnen zij zelf regelen, de school mag daar ook bij helpen.

School stelt een hulpvraag aan Stromenland

- Wanneer een school voor Sparren, Advies & Kortdurende ondersteuning, extra ondersteuning (arrangement/voorziening) of een aanvraag TLV contact opneemt met Stromenland, mogen de daarvoor benodigde bijzondere persoonsgegevens (mbt gezondheid/gedrag), indien deze met toestemming verkregen zijn (dat wil zeggen zelf geobserveerd of met toestemming verkregen van een hulpverlener), gedeeld worden met Stromenland. **Ouders moeten hierover geïnformeerd worden:** welke gegevens worden met welk doel verwerkt. Als Stromenland van de hulpverlener een toelichting wil op deze gegevens, dan moet de hulpverlener daarvoor opnieuw toestemming vragen aan ouders. Er worden dan immers meer gegevens gevraagd dan die waarop de reeds gegeven toestemming betrekking had.

¹ Wanneer wij spreken over ouders, bedoelen we ook de wettelijk vertegenwoordigers van het kind

- Stromenland mag de verkregen gegevens verwerken voor zover dat nodig is. Van belang is dataminimalisatie: de school moet ernaar streven niet meer gegevens aan te leveren dan voor het doel noodzakelijk is. Dit is de verantwoordelijkheid van de school, maar het is ook in het belang van swv Stromenland (efficiënt werken, verkleining risico op ontevredenheid bij ouders), daarom zal Stromenland de school hierop indien nodig wijzen.
- Voor preventieve activiteiten (aanvullende basisondersteuning), vraagt Stromenland weinig gegevens aan de school. Voor het sparren met de schoolcontactpersoon hoeven geen gegevens aangeleverd te worden. De aanvraag van Advies & Kortdurende ondersteuning plaatst de school in Kindkans met daarbij groeidocument deel 1. Zodra er sprake is van uitwisseling van persoonsgegevens (de hulpvraag wordt dus niet anoniem gesteld en beantwoord), moeten **ouders geïnformeerd worden**. Dit is de verantwoordelijkheid van school.
- Wanneer er vanuit Stromenland binnen Advies & Kortdurende ondersteuning, een leerling ondersteuning krijgt van een medewerker van Stromenland, moet hier **vooraf toestemming** voor zijn gekregen van ouders. Dit geldt **niet** voor een intake en observatie (dit valt onder de adviestaken van het samenwerkingsverband), uiteraard moeten ouders dan wel **geïnformeerd** worden door de school. Voordat een medewerker van Stromenland ondersteuning aan de leerling geeft, moet het toestemmingsformulier Advies & Kortdurende ondersteuning zijn getekend (formulier staat gereed in Kindkans na toekenning ondersteuning vanuit het platform). Op het toestemmingsformulier moet duidelijk omschreven staan waaruit de ondersteuning bestaat waarna ouders tekenen. School zorgt voor ondertekening en plaats het getekende formulier in Kindkans.
- Het kan zijn dat de school direct, of na inzet van aanvullende basisondersteuning, besluit dat extra ondersteuning (arrangement/voorziening), of een aanvraag voor een TLV nodig is. De school dient de hulpvraag in via Kindkans. Hiervoor verlangt Stromenland een OPP. Bij de aanvraag van een arrangement of voorziening dient de toegekende ondersteuning vanuit Stromenland door school opgenomen te worden in het handelingsdeel waar ouders vervolgens mee moeten instemmen. Indien ouders niet instemmen met het OPP, moet school de schoolcontactpersoon hierover informeren. Bij de aanvraag van een TLV dient het met ouders geëvalueerde en getekende OPP bij de aanvraag van de TLV aangeleverd te worden.
- Een heel enkele keer zal die instemming niet verkregen worden op een OPP. Dit is een uitzonderingssituatie. Wanneer ingeschat wordt dat in het belang van het kind de aanvraag TLV toch doorgezet moet worden, dan kan dit. Het is van belang de inzet van school om te komen tot overeenstemming goed te documenteren. Ook zal vanuit de Commissie Toelaatbaarheid van Stromenland een gesprek met ouders worden aangegaan om hun mening mee te nemen in de besluitvorming.

- In de overgrote meerderheid van de gevallen heeft de school, door instemming met het OPP, reeds toestemming van de ouders gekregen. Indien besloten wordt tot nader onderzoek door een specialist (bijvoorbeeld binnen Stromenland een gedragswetenschapper, buiten Stromenland bijvoorbeeld een arts), dan dient deze specialist alvorens dit onderzoek uit te voeren, **toestemming van ouders** te verkrijgen. Deze toestemming wordt vastgelegd, hetzij door ondertekening van een toestemmingsformulier, hetzij door aantekening over de mondeling verkregen toestemming. Wanneer voor dit onderzoek (dus niet voor de verwerking van persoonsgegevens, maar voor het uitvoeren van een medische handeling) geen toestemming wordt gegeven geldt het volgende:
 - Weeg af of een zorgvuldig advies ook gegeven kan worden zonder inzet van de specialist/het onderzoek.
 - Zo ja: documenteren van de afwijzing door ouders en de gemaakte afweging en doorgaan zonder inzet specialist.
 - Zo nee: eerst het gesprek aangaan. Het enige alternatief, bij kinderen tot 12 jaar, is een verzoek aan de kinderrechter om vervangende toestemming voor behandeling te geven.
- Indien de specialist nader onderzoek doet, deelt deze de resultaten eerst met de ouders. Ouders hebben het recht om een gedeelte van de inhoud te blokkeren. De specialist deelt (na toestemming) alleen de noodzakelijke resultaten met Stromenland (dus met de collega('s) die het kind verder helpt (helpen)). De noodzakelijke resultaten worden ook alleen met de school gedeeld indien **ouders daar toestemming voor geven** en de school mag deze niet voor iets anders gebruiken dan het doel. Het verslag wordt dus alleen in Kindkans opgenomen als daar toestemming voor is verkregen. Indien ouders geen toestemming geven:
 - Wordt hen uitgelegd hoe het belang van hun kind gediend wordt door het delen van de noodzakelijke resultaten.
 - Wanneer niet delen van de noodzakelijke resultaten schadelijk is voor het kind, naar inschatting van de specialist, wijst deze de ouders op toepassing van het 'conflict van plichten' omdat het belang van het kind geschaad wordt door het niet delen. Uit oogpunt van 'goed hulpverlenerschap' is het beschermingsbelang dan doorslaggevend. Dataminimalisatie is dan van extra belang: niet de oorzaak, achtergrond, medische aard en andere details van het (medisch) dossier, maar alleen het antwoord op de zo specifiek mogelijk gestelde vraag door Stromenland. Bijvoorbeeld een bejegeningadvies waarmee de school optimaal met het kind kan omgaan, zonder de 'kwaal' te kennen.

Toelichting wettelijke taken samenwerkingsverband

Samenwerkingsverband Stromenland heeft de wettelijke verplichting om taken uit te voeren ten behoeve van de aangesloten schoolbesturen. Het gaat wettelijk om drie taken in dit verband:

- Het toelaatbaar verklaren van leerlingen tot speciaal onderwijs, het speciaal basisonderwijs;
- Het geven van adviezen aan de aangesloten scholen over de ondersteuningsbehoefte van leerlingen;
- Het toekennen van middelen voor extra ondersteuning en voorzieningen aan scholen, ten behoeve van de ondersteuning van leerlingen.

Toestemming hiervoor is derhalve niet nodig. Ouders moeten wel, zo snel mogelijk, geïnformeerd worden over wat er gebeurt en met welk doel, resultaat of gevolg. In het dossier in Kindkans wordt vastgelegd dat dit gebeurd is.

Wanneer er geadviseerd wordt ondersteuning te geven en dit wordt uitgevoerd door een ondersteuner passend onderwijs van Stromenland dan zal het samenwerkingsverband van ouders toestemming moeten krijgen voor het uitoefenen van deze ondersteuning. Bij Advies & Kortdurende ondersteuning gebeurt dit middels een toestemmingsformulier, bij een arrangement/voorziening doordat de toegekende ondersteuning door school wordt opgenomen in het handelingsdeel van het opp. Ouders dienen dit vervolgens te tekenen voor instemming.